

Fanebust.

Fanebust har vært død en tid. Han falt i den kampen etter 1945 som var hans.

Hvorfor skrive om ham? Han ba ikke om ros mens han levde, og han tålte riset. Nå trenger han intet.

Men vi som lever, trenger å minnes det han sto for.

Vi minnes han som bonden fra strilelandet, den enkle lille mann. Han var David som tok opp striden mot Goliat.

Han hadde ikke politikernes selvgodhet og ansvarsløshet, Høyesteretts ufattelige lærdom, heimefrontens evne til å glemme egne synder.

Han hadde ikke presteskapets fine autoritetskjoler. For han var Bergprekenen en rettesnor. Den hadde ellers tiden glemt mente han.

Han slynget respektløs sine stener mot autoritetene. De ble redde og satte statsmaskineriet i gang mot han. For sannhets sak fikk han 9 mndr. fengsel.

Norge vil engang takke ham, bonden fra strilelandet, for hans kamp mot fariseerne.

Når hederlighet igjen blir reknet som en dyd, vil minnet om Fanebust få glans.

Fanebust sto ikke alene.

Vår største strafferettslærde, professor Skeie, sa at lanssvik-anordningen innførte den største rettsløshet som vårt land hadde sett.

Scharffenberg sa: "Når en del av regjeringen i London og Stortingets presidentskap ikke ble stillet for riksrett, så er det tydelig at her foreligger ikke noe rettsoppgjør, men en politisk forfølgelse."

Hva skulle politikere og jurister gjøre med slike vranglærere? De var for store til å settes i fengsel.

"Den kompakte majoritet" besluttet å tie ihjel uønskede meninger.

- - - - -

De gjorde dette konsekvent.

Hvem har hørt om at det i England etter krigen ble laget en film om Quisling?

Den hette: "The Patriotic Traitor", og ble sett av 10 millioner engelskmenn.

Men nordmenn måtte ikke se den.

Vi har jo dødsdomprosessen over Quisling nedskrevet. Den sier hva vi har bruk for.

Fanebust tidde ikke.

Fanebust kjente gamle vismenn: "Med lov skal landet byggjast og ikkje med ulov øydjast."

Dette trodde Fanebust på, og derfor gikk han til angrep på de av de styrende som ikke var forsiktige nok når det gjaldt bedømmelse av egne handlinger.

Mest kjent er hans angrep på riksadvokat Arntzen. Denne moteadvokat hadde ikke noe imot å praktisere loven slik som N.S. og tyskerne sa den skulle være under krigen. Han representerte fremtredende N.S. folk. Han ga hjelp til tyskerne ved å representere et av de største krigsprofitør-firma.

Han prosederte for N.S. - høyesterett.

Han skrev til en lensmann et brev som etter reglene måtte gå videre til tyskerne og sa i brevet at personen A måtte forhindres fra å reise til Sverige. (Det var dødsstraff for å reise ut av landet uten tillatelse.)

Dette var sant. Men Fanebust ble satt under tiltale for æreskrenkelse og dømt til 9 måneders fengsel.

Han ble arrestert. Det ble foretatt ransaking i hans hjem, brev og dokumenter ble beslaglagt og det gikk flere år før han fikk dem tilbake.

Det var selvtakt. Loven forbyr slik fremgangsmåte. Men politiet hadde noe som tellet mer: Makten.

Det ble fra påtalemyndighetene sagt at Fanebust måtte dømmes, ellers ville folk få mistro til landssvikoppgjøret!!!

Fanebust hadde god grunn til å kritisere denne Arntzens brevskrivning.

Det var nemlig blitt mote under landssvikoppgjøret å dømme folk for angiveri på tross av at handlingene ikke hadde noe med angiveri å gjøre.

Et skrift om

T O R A L V F A N E B U S T

A V

ADVOKAT ERLING UELAND

Privat trykk og distribusjon på forfatterens eget ansvar.

Stavanger i juli 1975.

11.659